

Kapelmasteren

MEDLEMSBLAD FOR DANSK KAPELMESTERFORENING

Nov. 2005 Blad nr. 31

Læs i dette nummer:

Max Leth 85 år, side 2

Skolekoncerter, side 4

Brian Mikkelsen giver
12 mio. til plade-
produktion, side 4

International musik-
formidling, side 4

Verdenskorsymposium,
side 4

Dirigentkursus i
Ukraine, side 5-6-7

Ny musiklederud-
danneelse, side 8-9

Kapelmasterens
Klumme, side 10

Julekomsammen
21. dec., side 11

Spørgehjørnet, side 12

Finn Ziegler 70 år,
side 13-14

124 underskrifter til
kulturministeren,
side 14

Ny chefdirigent i
Letland, side 14

Privatmand opfører
nyt koncerthus, side 15

Dirigentkursus i
Rumænien, side 16

Spotlight på
scenekunsten, side 16

Nye CD'er - Nye
nodebøger, side 17-18

Biblioteksafgift,
side 18

Kunstrådets musik-
udvalg, side 18

Foreningens adresser
og oplysninger, side 19

Kort og godt,
bagsiden

Julekomsammen onsdag d.21.december kl.17.00 på Hofteatret

Alle er velkomne

Læs om arrangementet og tilmelding side 11

På cykel i krigens mørke nætter

af Else Cornelius

Max Leth, pianist, vibrafonist, komponist, lærer og kapelmester, fylder 85 år den 21. februar 2006.

For ham begyndte det hele den gang, da der var levende dansemusik i alle provinsbyer i landet.

Væggene i Max Leths arbejdsværelse i Solrød fortæller historien om hans lange, smukke karriere. Der hænger plakater med Svend Asmussens kvintet og Max Leths egen jazzkvartet med Ole Molin, Bjarne Rostvold, Niels-Henning Ørsted Pedersen eller Mads Vinding. Der er Dirch Passer og Kjeld Petersen, som Max Leth var kapelmester for i ABC-revyerne, og Thomas Eje, som han har haft et langt succesrigt forløb med. Der er teaterplakater og fotografier, og der er diplomater, der fortæller, at Max Leth fik Emil Reesens Mindelegat af Kapelmesterforeningen i 1991. Men det er familiefotografierne, som sætter Max Leths historie i gang, for hans familie har været musikere langt tilbage i den tid, da der var militærmusik i mange danske byer og masser af levende dansemusik i dem alle sammen. "Min bedstefar, Jens Christensen var det, man kaldte *musikdirektør* i Sorø. Han var kapelmester på restaurant Parnas, og min mor, Emma, kom til at spille med i orkestret som ganske ung, da min bedstefars pianist blev syg. Den første aften, hun var med, var der en assistent på, som var regimentsmusiker og hed Otto Leth. De to blev gift og fik først min bror Ivan og halvandet år efter mig, og de flyttede til Fredericia, da militærmusikken flyttede dertil. Indtil jeg var 11 år, boede vi der. Min far spillede også cello, og de to spillede

Max Leth i dag

underholdningsmusik sammen. Jeg så ham for første gang i almindeligt tøj i 1934, da militærorkestrene blev nedlagt. Den nytårsaften skulle han spille, men da han løftede hornet, faldt han om og var død på stedet. Han havde aldrig røget, aldrig drukket, aldrig været sygemeldt. Det var en stor ulykke for os.

Det endte med, at min mor flyttede til Sorø med Ivan og mig, og hun kom til at lede musikken på Parnas. Ivan spillede violin, og jeg var også begyndt på det, men jeg syntes, jeg fik mere ud af klaveret. Det var nu ikke så populært den gang. I provinsen var det altid en mand, der havde orkestret, og det var hans kone, der sad ved klaveret.

Ivan var meget moden, og han begyndte på Musikkonservatoriet i København. Jeg var mere et pjattebarn, men året efter, da jeg var 16, søgte jeg ind. Den gang var konservatoriet en betalingsskole, men jeg fik friplads. Men meget hurtigt begyndte jeg at spille dansemusik. Om aftenen, når jeg kom hjem fra København med toget, cyklede jeg til Slagelse, til Stillinge Strand eller Ringsted og spillede, og så hjem igen om natten. Det var under besættelsestiden, og der var udgangsforbud, men jeg kunne lige nå at smide smo-

kingen hen over styret og cykle hjem, i mørke, sne og kulde. Når jeg kom til Sorø, kørte jeg ned ad en sti ved vandet, så tyskerne inde i byen ikke så mig, og det passede næsten altid, at når jeg kom hjem, sad de andre i beskyttelsesrummet, men så blev alarmen afblæst. Næste morgen skulle jeg med syv-toget til København.

Mary Schou, min klaverlærer, var meget tålmodig med mig. Jeg var – og er stadig – meget genert. Hun kunne mærke, at jeg ikke kunne lide at blive undervist, når næste elev hørte på det, så jeg kom hjem til hende privat. Hun satte mig til at spille til soiré på konservatoriet, Griegs klaverkoncert med hende selv på orkesterstemmen, og jeg gjorde det. Dagen efter sagde hun: "Folk klappede, men du var væk. Hvor var du?" Jeg skulle jo nå toget, sagde jeg. Ellers skulle jeg have ventet i to timer.

Jeg fik tilbudt et fjerde år på konservatoriet og skulle have sluttet med debutkoncert, men det kom jeg ikke til. I det år spillede Ivan på restaurant Reci i Næstved, og jeg kom med hos ham. Jeg skulle øve mig dernede, men det blev ikke til ret meget. Til gengæld mødte jeg min kone, som jeg har haft diamantbryllup med. Eyvind Kjær hørte mig spille og engagerede mig til alle mulige byer og Richard Johansen engagerede mig til Valencia i København. Så holdt jeg op på konservatoriet."

Max Leth blev ikke klassisk pianist, selv om han stadig kan spille de Chopin-etuder, han lærte den gang, og han kom også til at spille andet end dansemusik. Unge Max kom til at optræde på Adlon med Axel Petersen, men det kom desværre kun til at vare otte dage, for undtagelsestilstanden kom, og natklubben måtte lukke.

En meget ung Max Leth med stort bølget hår og PH-flyglet, som han spillede på, da han optrådte med Ingelise Rune og Axel Petersen

Han mødte brødrene Campbell, Jonny og Jimmy, og spillede i en lang periode herlig jazz med de berømmelige Harlem Kiddies. Han spillede på restaurant Skandia på Rådhuspladsen med Peter Rasmussen. Og så, i september 1945, begyndte han med Svend Asmussens kvintet. De fem blev ikke kun det danske publikums yndlinge, men kom til at rejse til alle store byer i Europa, tit ledsaget af koner og børn. De optrådte på opsigtsvækkende krydstogter fra New York til de vestindiske øer og hele Sydamerika rundt – på et tidspunkt, hvor de færreste kom ud at rejse.

”Men den første gang, vi skulle rejse fra New York, var det den aften, Art Tatum spillede der. Da græd jeg simpelthen. Det var den eneste chance for at høre den største jazzmusiker, vi har haft”

Svend Asmussen fortæller i sine erindringer ”June Nights” om de mange raffinerede numre, kvintetten lavede, om tricks, forklædninger og pingpong-replikker. Max Leth var stadig lidt genert og havde det bedst, når han stod bag sin vibrafon. Hvordan klarede han det at skulle optræde og ikke bare spille?

”Jeg kunne ikke lide det, men jeg vænnede mig til det, og vi havde

det sjovt med hinanden. Vi var gode venner. Det var virkelig en gylden tid, og det blev det også på ABC-teatret og i Glassalen, hvor jeg blev kapelmester hos Stig Lommer, efter at Svend Asmussen stoppede. De år, især årene med Dirch Passer og Kjeld Petersen, glemmer jeg aldrig. Det var fantastisk og sjovt. Når vi var på turné, kunne det falde os musikere ind at aftale, at i aften ville vi kun grine ad Kjeld. Hver gang han sagde noget, grinede vi, men når Dirch sagde noget, var vi helt, helt stille. Han arbejdede som en hest for at få os til at reagere. Jeg spillede også den aften, da Kjeld døde efter generalprøven på en ny revy, og den aften da Dirch døde. Det var meget sørgeligt.”

Listen over Max Leths engagementer er lang, og ingen har nogensinde sagt et ufordelagtigt ord om denne beskedne, disciplinerede, venlige mand med det store musikalske talent. Han har været kapelmester på de fleste teatret i København, han var med i Musikalske Venner i fjernsynets storhedstid, han spillede med Harry Felbert og Raquel

Svend Asmussens kvintet i 1950. Nederst til venstre Max Leth, derefter Jørn Ingmann, Svend Asmussen, Erik Frederiksen og Gregers Nielsen. Svend Kragh-Jacobsen kaldte de dyre skræddersyede flammelsjakker for nogle ”underlige pyjamasser”.

Rastenni i en enkelt udsendelse. Ole Mortensen var producer på den, og han kaldte Max Leth ind og satte ham i gang med et projekt, som desværre ikke blev fuldført, i radioen: Først et år med Max Leths trio, så et år med hans kvartet, et med hans kvintet og til sidst med stort orkester, som han meget gerne ville have skrevet for. Projektet blev sparet væk efter det andet år, men kvartetten fortsatte.

Til gengæld fik Max Leth ni spændende år på Musikkonservatoriet, efter at slagtløslæreren Bent Lylloff havde bedt ham komme og undervise de klassiske slagtløselever.

”Jeg havde aldrig lært at spille vibrafon, kun lært mig selv det, men jeg blev glad for at undervise, og jeg begyndte at skrive numre for eleverne. Det værste var, at jeg stod en hel dag i de betonrum i kælderen, hvor slagtløjet hører til, og det var hårdt for ørerne. Og desværre skete der et uheld med en højttaler, mens jeg var i Tivolis koncertsal med Thomas Eje. Den blev åbnet ved en fejl, og der kom et drøn, som skaffede mig en susen for ørerne. Jeg var ikke holdt op med at spille, hvis ikke det var sket, men nu må jeg holde mig fra steder med larm. Jeg sidder ved et dæmpet pianette i mit arbejdsværelse og skriver arrangementer nu. En gang håber jeg selvfølgelig, at jeg kan komme til at spille dem.”

Imens må vi andre glæde os over, at så meget af Max Leths herlige spil er bevaret på plader og cd'er. Han kan f. eks. høres sammen med Harlem Kiddies, i de mange Svend Asmussen-indspilninger og i to cd'er med hans egen kvartet. Lyt til ”Someone to watch over me”, ”Besame mucho” og ”Kristallen den fina” med Max Leth, Ole Molin, Niels-Henning Ørsted Pedersen og Bjarne Rostvold, det fås ikke bedre.

Skolekoncerter efter kommunalreformen

Folketinget vedtog i juni lovgrundlaget for kommunalreformen, som på flere måder også får konsekvenser for kunst- og kulturlivet.

På musikområdet indebærer det bl.a. at amternes opgaver vedr. skolekoncerter overgår til staten. I de fleste amter er der ansat en skolekoncertkoordinator, og de fleste amter bruger penge på at tilbyde skolerne koncerter. Det er endnu ikke besluttet præcis, hvordan opgaverne skal varetages efter kommunalreformen.

Kunstrådet forventes på et af sine kommende møder at diskutere det nærmere, men alt peger på, at der vil blive valgt en løsning i et samspil med foreningen Levende Musik i Skolen, der i dag er den vigtigste nationale aktør på området.

BH

490 koncerter for skolebørn

16 musikgrupper vil i løbet af det kommende skoleår spille 490 koncerter på landets skoler. Det er LMS - Levende Musik i Skolen som med støtte fra Kunstrådet har sat de mange koncerter på skinner under fællestitlen Musik i Tide.

De 490 koncerter kommer oveni de ca. 2000 skolekoncerter med professionel musik der årligt spilles i Danmark. Målet er i fremtiden at komme op på et aktivitetsniveau svarende til Norge og Island hvilket i Danmark betyder hele 9000 koncerter årligt.

BH

Brian Mikkelsen giver 12 mio. til dansk pladeproduktion

Kulturministeren besluttede før sommerferien at bevilge 12 millioner kr. over 3 år til støtte af dansk pladeproduktion. Beslutningen blev truffet på baggrund af en rapport om vilkårene for danske pladeproduktioner. Rapporten var på ministerens foranledning udarbejdet af en række repræsentanter for det danske musikliv - blandt andre Niels Lan Doky som Kunstrådets repræsentant.

Udvalget anbefalede i sin rapport, at Kunstrådets musikudvalg administrerer ordningen. Ministeren har nu besluttet at følge denne anbefaling og har bedt Kunstrådet påtage sig opgaven. Kunstrådet vil igangsætte den nye støtteordning snarest muligt. Så snart ansøgningskemaer mv. er på plads, vil Kunstrådet informere yderligere om ordningen.

BH

Samlet strategi for den internationale musikformidling

Kunstrådets musikudvalg har besluttet at igangsætte en undersøgelse af det internationale informations- og eksportarbejde på musikområdet. Undersøgelsen udføres af Rambøll Management og forventes at være færdiggjort i starten af november 2005. Baggrunden for undersøgelsen er, at kulturministeren som opfølgning på en række spørgsmål fra Folketingets Kulturudvalg har bedt Kunstrådet

om at udarbejde en samlet strategi for arbejdet med international kulturudveksling og information på musikområdet, der blandt andet skal redegøre for arbejdsdelingen mellem Kunstrådet, Kunststyrelsen og de genreorganisationer, der støttes af Kunstrådet. Når resultatet af undersøgelsen foreligger, vil Kunstrådet og musikudvalget udarbejde en sådan strategi.

BH

Verdenskorsymposium i Kyoto med markant dansk deltagelse

Kunststyrelsens Musikcenter stod for koordineringen og Kunstrådet for det meste af finansieringen af den danske stand på Verdenskorsymposiet, World Symposium on Choral Music, som fandt sted i Kyoto, Japan 27. juli - 3. august 2005. Den danske stand tiltrak besøg af halvdelen af symposiets 3000 deltagere (korledere, sangere, m.fl.), som allerede hér modtog materiale om det næste Verdenskorsymposium, der fin-

der sted i København i 2008. Fra standen blev der solgt dansk musik på node og cd for 75.000 kr. og uddelt en særlig promotion-cd med dansk kormusik.

Det har været Musikcentrets vigtigste mål med indsatsen at etablere velfungerende rammer i godt design til at bakke op om Choral Danmarks aktiviteter og promovering af det næste Verdenskorsymposium i København i 2008.

BH

Dirigentskursus i Kharkov, Ukraine

16.-20. oktober 2005

Deltagere i Kurset:

Esther Bobrova, Arne Balk-Møller, Torben Petersen, Henry Linder, Mikkel Rønnow, Nenia Zenana, Roland Haraldson, Jørgen Lauritsen, Fini Høstrup og Rene Bjerregaard.

fotos: Mikkel la Cour Rasmussen og Mikkel Rønnow

Dirigentskursus i Ukraine

af Jørgen Lauritsen

I efterårsferien drog en gruppe af foreningens medlemmer til Kharkov i Ukraine, for at dirigere orkester i klassiske værker. Der var på forhånd valgt Beethovens 2. symfoni, Sjostakovitj 5., Carl Nielsen 1., Sibelius "Finlandia" og lidt flere satser. Efter en dags rejse først med fly, så korte besøg i guddommeligt smukke klostre i Kiev og dernæst natteg Kiev-Kharkov ankom vi i regnvåd køligt vejr til hotellet mandag morgen. Efter et kort hvil var der prøve allerede 14.30-18.30.

Kharkov Symphony Orchestra
Orkestret er ungt og meget velvilligt indstillet. Der er stor indlevelse i rollen, "Nu begynder vi for 7. gang på samme 2 takter". Halvdelen professionelle, halvdelen studerende – så også mellem pultene blev der instrueret/undervist livligt. Kun lidt fremmødeproblemer, men alt i alt et væsentligt smidigere orkester end det første Ukrainekur-

sus. Orkestrets bladspil var imponerende godt, Carl Nielsen blev øvet et par gange og så var de klar til at dirigenterne kunne formulere sig derpå. Dette skøn Nielsens musik er musikerne fremmed og mærkelig - endnu en forunderlig oplevelse med musik. I fællesskab kom musikken til live.

Om landet

Den generelle betragtning af landet som vi mødte det er, at de unge er udadvendte, lærevillige og klar over fremmedsprogs vitale betydning, mens de midaldrende/ældre ikke kan kaste fortidens tankemønstre og handlemåder af sig. Men mange søde mennesker mødte vi og det er værd at huske på, når det meste der kastes fra Østeuropa er mørke skygger.

Maskerne falder

Onsdag aften, evaluering; "Jeg forstår dig ikke i dén overgang", "hvorfor er du i to?", "det ritardando står der ikke", "jeg ville

hellere spille under dig hvis du...", "så stå dog stille".

Der bliver gået til stålet og noterne er til tider meget personlige. "Hvis folk ikke kan klare mosten så må de tage arbejde i en bank". I dette forum tales frit fra oplevelsen, vi har på 3djedagen lært hinanden så godt at kende der ikke lægges skjul på meninger. Respektfuldt naturligvis, men uforbeholdent. Det er/var en berigende og tankevækkende evaluering.

Deltagerne

af kurset kommer med vidt forskellige baggrunde, men med samme ønske om at blive dygtigere dirigenter. Derudfra gik alle til opgaven med stor energi under kyndig vejledning af den gamle gartner - vor formand - som med beskærersaks, afstivende læ, gødning og sweet talk hjalp det bedste for alle. Samtidig havde vi

Rasmussen i stereo idet kamera- manden var af samme æt og dertil som musikerbetragter bidrog med kærligt spiddende indlæg. Video- optagelsen er essentiel for at kunne opleve ens egen fremtoning/direktion og dermed erkende og forhåbentlig omlægge uhen- sigtsmæssige vaner.

Kurset

Det er kombinationen af forberedelse, praktik foran orkestret, nye udfordrende daglige opgaver, Frans' undervisning og kollegers medleven/kommentarer der gør dette kursus fantastisk givende. Jeg drog derfra med værdifuld erfaring og er inderligt taknemlig.

Med venlig hilsen Jørgen Lauritsen.

Dirigentskursus i Ukraine af Nenia Zenana

Vi mødtes en meget tidlig morgen i Kastrup. Nogen kendte nogen. Andre gjorde ikke. Men det skulle snart blive anderledes ! Forsamlingen bestod af Frans (Il presidente, som han snart blev døbt), hans uundværlige assistent, kameramand og søn Mikkel, Sergej (herboende ukrainer, fløjtenist og kontaktperson), Misja (bratschist fra RSO og medrejsende for at holde koncert i Ukraine) og endelig de 10 kapelmestre. Først var der lidt kaos med overbookning så nogen kun fik boardingpas til første flyvning (Amsterdam) og ikke kunne garanteres at deres bagage fulgte med hele vejen.

Siden var der laaaaaaang kø ved security, så nogle begyndte at kigge lidt ængstelig på klokken. Men alle kom til Amsterdam og tog den lange vandring fra den ene gate til den anden. Heldigvis kom alle ombord til anden flyvning også medsam- deres bagage.

Det var et ukrainsk fly, hvor vi fik den første forsmag på, at kommunikere meget enkelt og ikke bare tage for givet at alle i verden taler flydende engelsk. Vi landede i regnvej og kulde i Kiev. Dagen gik med at tage bussen til hovedbanen, aflevere bagage, veksle penge, finde toilet, finde noget at spise, finde sightseeing-bussen (som alligevel først kørte om 50 min da alle havde fået sat sig) finde noget at spise igen og endelig finde nattoget og den køje vi her skulle overnatte i, flytte til en anden vogn og en anden køje.

Da vi ankom til Kharkov (som nærmest udtales Hajkof) skulle vi så finde sammen igen fra de forskellige vogne, finde vores lokale kontaktpersoner og deres minibus som transporterede os til hotel Mir og få lidt bad og søvn inden dagens prøve.

Det kom til at fylde ret meget med alt det her flytten flokken frem og tilbage etc.

Jeg tror det gjorde flere ting:

For det første gav det os lidt begyndende træning i hvordan men flytter en flok.

Det er måske nemmere med blå

stue i børnehaven, men ta' så'nen' flok dirigenter som alle er vant til at bestemme det hele selv.....det kan jo kun gå galt !

Men vi lærte det da nogenlunde. Derudover gjorde det i hvert fald, at dem der ikke kendte hinanden kom til det. Og ikke under særlig pæne, ordnede og kontrol- lerede forhold. Men det gav en fantastisk fundament for de følgende dages udveksling og gåen tæt-på-hinanden.

Endelig lærte man altid at medbringe toiletpapir og til overflod at påskønne hotellet hvor der var varmt vand OG toiletkumme OG toiletpapir OG sæbe OG hånd- klæde. Måske meget sundt at lære at påskønne !

I løbet af dagene i Kharkov kom vi som sagt meget tæt på hinanden, og lærte meget om hinandens kanter og sider og rum.

Fandt ud af at Roland var taxi- experten. Han skulle en dag selv finde hen til prøvesalen og tog en taxa. Var både omkring uni- versitetet og konservatoriet og sikkert også andre steder inden den snarrådige chauffør ved lidt stregtegninger fandt stedet - og fik 100 penge (hvilket var ca. 5 - 6 gange det han bad om). Men chaufføren var glad tilbød at stille op nårsomhelst igen, og Roland var lykkelig. Musikerind- tælling fik en helt ny vinkel da Fini lærte os hvordan der sættes igang på travbanen på Bornholm (selvfølgelig på klingende born- holmsk): eeeee- een.....tooooooo.....tjør !

En detalje man også lærer når man bevæger sig længe rundt i flok er at organisere toiletbesøg, - men prostata-holderet (kaldet P-holderet) sørgede for at der aldrig gik for længe imellem.

Og hvad har så alt dette med dirigentkursus at gøre ?

Det lagde i hvert fald i høj grad grundlaget for hele stemningen og dermed kvaliteten af vores tid med hinanden.

Det var trods alt kun 15 - 17 min. om dagen man fik foran orkesteret.

Men alt det andet; der hvor vi kiggede på hinanden, så video af dagens session med hinanden, udvekslede, kommenterede, diskuterede med hinanden, for slet ikke at snakke om de forskellige udvekslinger af oplevelser/problemer vi har/har haft som kapelmester, og som man ikke får vendt så meget til daglig, hvor man jo af gode grunde er lidt alene.

Alt det, var en kæmpe extrabonus, som jeg for min del ikke havde set omfanget af på forhånd.

Indimellem fik vi gået meget tæt på hinanden i aftenens diskussioner foran video'en. Det forudsætter selvfølgelig tillid, - og det var der.

Vi fik også udvekslet partiturer når én fik lyst til at dirigere en andens værk og skulle instudere et værk på hotelværelset på 1 - 2 - 3 timer.

Orkesteret bestod overvejende af musikstuderende i alderen ca. 18 - 25. De var på og gjorde sig meget umage for at gøre alt hvad de blev bedt om.

Ikke mindst når temperaturen i salen for det meste var på ca. 15 - 17 grader var det til tider endog meget imponerende.

Når flere dirigerede samme værk skulle de konstant omstille sig fra fortolkning til fortolkning. De forstod nok ikke så forfærdelig meget, men der var altid én der kunne oversætte og så lærte vi måske også at udtrykke os kort og klart.

Nok ikke det værste at lære !

Det mest imponerende var dog Anja (cello) og Sasha (trompet). Det var hhv. administrator og inspektør.

Anja var måske midt i tyverne. Sasha var 22, snakkede noget tysk og engelsk. Havde et fantastisk sprogøre og fangede på 5 dage adskillige danske ord. Stod bl.a. op kl. 6 hver morgen og begyndte at ringe rundt til musikerne. Havde stort organisatorisk talent. Klarede også at manøvrere i den vanskelige verden af magt - som f.x. den dag hvor vi pludselig en time før tid

blev smidt ud af salen af en eller anden magtfuld madam - den slags sker bare ! Endelig havde han orkesterets respekt, så alle klappede i og blev siddende når han gav beskeder. Hvis man hev ham til Danmark og gav ham en god uddannelse, så ville man ha' den mest fantastiske orkesterchef.

Alt i alt har turen været fantastisk givende og flyttet nogen anseelige bjerge; nok også i så store mængder at det ikke er bundfældet helt.

Men i den følgende tid vil mange af os helt sikkert ku' mærke forandringerne.

Så tak til Kapelmesterforeningen og til Frans for et stort initiativ og en kæmpe oplevelse med et substansfuldt og vægtigt indhold.

Mange hilsener Nenia Zenana

*Den,
som indtager forreste
plads, spiller sjældent
hovedrollen*

Goethe

Hallo! - Har du et godt tilbud til mig?

af Anders Beyer

En ny tids dirigenter skal allerede i studietiden lære at indrette sig på et arbejdsmarked med skærpet konkurrence. Det Kgl. Danske Musikkonservatorium har lanceret en ny musiklederuddannelse. Kapelmesteren har talt med konservatoriets rektor Steen Pade om uddannelsen og om de nye krav til de studerende.

Bachelor, kandidat, diplom, di-daktik. Ordene flyver som projektiler gennem luften. Kapelmesterens udsendte er på besøg hos rektor på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium (DKDM). Steen Pade er navnet, og han fortæller om den nye dirigentuddannelse. Den vender vi tilbage til. Først lidt historie.

Forud for mødet med rektor Pade, undersøgte jeg lidt om, hvad det overhovedet vil sige at gå på et konservatorium i 2005. Det kan man læse forskellige steder, bl.a. på DKDMs hjemmeside. For mange år siden talte en kritiker af stedet om 'konservatorie-konservatisme', fordi han mente at stedet var utidssvarende og gammeldags. I dag arbejder institutionen i meget højere grad ud fra beskæftigelsessituationen og samfundets generelle krav, for at undgå at producere arbejdsløse på samlebånd.

Det betyder, at de studerende på konservatorierne bl.a. skal opruste de akademiske kvalifikationer, de skal skrive speciale, de skal lære om metode og teori. Og de skal frem for alt lære noget om læreprocesser, for at kunne formidle deres viden. Det gælder altså ikke længere kun om at blive umanerlig dygtig til at spille på et instrument eller dirigere et

ensemble og et kor. Nu skal de studerende have en faglig baggrund, så de kan fungere i et samfund, der kalder på en bred vifte af kompetencer.

På nutidens konservatorium skal man belave sig på at arbejde med »forskning og udvikling« - i daglig tale kaldet FOKU. Konservatorierne i Danmark har en lovfæstet forpligtelse til kunstnerisk og pædagogisk udviklingsvirksomhed og en mulighed for på videnskabeligt grundlag at drive forskning inden for institutionernes fagområder. Sig FOKU til Ib Nørholm og mange andre, og du vil skabe dårlig stemning omkring dig – du vil erfare, at vi her beskæftiger os med et betændt område. "Den forskende musiker" er i sandhed et felt, der skaber intern debat i disse år. Ikke alle er det, man med et forslidt ord kalder 'omstillingsparate'. I forhold til dirigenter, er det ikke sikkert, at det akademiske aspekt vil volde problemer. En dirigent skal som bekendt kunne 'alt' som leder, og mange dirigenter ser forskningsdelen som elsket beskæftigelse.

En ubrugelig hybriduddannelse
Hele universitetsverdenens ordforråd har taget bolig på såvel Kongekons. som alle de andre konservatorier. Nu er der sågar kommet en professor på Rytme-kons! Konservatoriet udbyder således en tre-årig bacheloruddannelse og en to-årig kandidatuddannelse, hvor den studerende specialiserer og fordyber sig i et særligt område. Efter kandidatuddannelsen er der mulighed for at søge optagelse på solistuddannelsen, der normalt varer to år og afsluttes med en offentlig

debutkoncert.

Helt tilbage i 1980'erne havde konservatoriet en uddannelse, som hed Musikledelse, og for de særligt gode var der den klassiske dirigentuddannelse. På den fine dirigentuddannelse gik stjernerne in spe, på musikledelse gik den solide håndværker. I sidstnævnte kategori fandt vi på nogenlunde samme tid unge mænd som Thomas Dausgaard, Morten Schuldt Jensen og Michael Bojesen. I førstnævnte kategori gik givetvis dejlige folk, men jeg kan ikke lige komme på nogle navne. På musiklederuddannelsen fik man lukket op for den enkeltes potentiale, ikke mindst under prof. Dan Olof Stenlunds vinger. Det huskes ganske særlig detaljeret, fordi nærværende skribent sang i det øvekor, som musiklederne havde til rådighed. Det korte af det lange er, at denne uddannelse lukkede man. Spørg nu ikke efter detaljer, det gjorde man altså bare.

Der kommer nye overalt hvor de gamle faldt, så vupti: Musiklæreruddannelsen kom op som et hittepåsomt initiativ. Hvad skete der med den uddannelse:

»Vi nedlagde uddannelsen i løbet af 90'erne«, fortæller Steen Pade. Han fortsætter. »Det var en slags udvidet AM-uddannelse og en forberedelse til dirigentuddannelsen. Der var et pres for at få genoprettet en uddannelse, der kunne tilfredstille de nye krav. Vi har stadig den klassiske dirigentuddannelse, men nu også den nye musiklederuddannelse på kandidatniveau.«

Musiklederuddannelsen er først og fremmest en pædagogisk uddannelse. Det primære arbejdsmarked er musikskoler, amatør-, semiprofessionelle og – i mindre

Tegning: Klaus Albrechtsen

grad – professionelle kor og ensembler. Kernekompetencen er evnen til at lede ensembler, hvis forskellige sammensætning skal afspejle musikskolernes og amatørmusiklivets virkelighed, samt evnen til at organisere og strukturere prøve- og koncertforløb med ikke-professionelle medvirkende.

Kompetente lærerkræfter

Vi taler altså om de halvprofessionelle, der f.eks. går ud i landets musikskoler og ved, hvordan et arrangement skal skæres, så Hagbard på euphonium kan spille en skøn sats sammen med Theophilus på accordeon. DKDM har i år optaget tre elever på musiklederuddannelsen. Hvem kan undervise sådanne musikalske blæksprutter?

»Det kan Jørgen Fuglebæk og Mogens Andresen. Førstnævnte har rødder i musikskoleverdenen og en enorm praktisk erfaring fra som aktør i musiklivet. Sidstnævnte er uomgængelig, når det

gælder kunsten at fungere med de forhåndenværende midler og medvirkende. Har tidligere været ansat som basbasunist i bl.a. Det Kgl. Kapel. Komponerer og arrangerer, primært for messingblæsere. Medlem af "Royal Danish Brass". Et cocktail øvest på lagkagen får de unge pindedirigenter også seks kurser om året af vores nye dirigentprofessor, Giancarto Andretta«, fortæller Steen Pade.

Giancarto Andretta, der også er chefdirigent for Aarhus Symfoniorkester, har ønsket at arbejde som professor på halvtid, og primært som lærer for de direktionsstuderende. Han blev professor på DKDM i en stilling, der stod ledig i flere år, efter at Michel Tabachnic i 2001 måtte forlade posten på grund af menneskelige handlinger. Stillingen blev slået op (uha, nu er vi vist igen inde i et følsomt område), og Andretta fik jobbet foran godt 20 andre ansøgere.

Ser vi på dirigentuddannelsen og musiklederuddannelsen, er de underlagt samme overordnede målsætning som alle de andre uddannelser på konservatoriet. Det står klart for enhver, at der har været et politisk krav om at ændre i selve selvforståelsen inden for institutionens rammer. Nye spørgsmål skal vurderes: Hvilke muligheder er der for arbejde efter uddannelsen? DKDM har lavet en beskæftigelsesrapport (2004), som redegør bl.a. for kandidaternes 'socioøkonomiske status', deres 'ledighedsgrad' og deres 'indkomstforhold'. Det er interessant læsning, for her står det sort på hvidt, at kirkemusikere, solister og musikpædagoger klarer sig bedst på jobmarkedet. Når der står 'solister', gætter jeg på at de ikke går ud og får solistarbejde, men at det er disse kusnere, som konkurrerer sig ind på orkesterpladser (uden at kunne skrive 'solist' på visitkortet). DKDM's kandidater har en gennemsnitlig personindkomst på 234.508 kr. Mænd tjener mere end kvinder.

Kapelmesterens udsendte har talt med studerende og lærere, som alle har hilst den nye musiklederuddannelse velkommen. De siger at den er relevant og attraktiv – og dette i langt højere grad end den gamle musiklæreruddannelse, der billedlig talt hverken var fugl eller fisk i forhold til et meningsfuldt uddannelsesforløb. Måske kan man sige, at den nye struktur for uddannelse af musikledere og dirigenter er særlig heldigt som bindeled i den musikalske fødekæde, hvor musiklederuddannelsen nu forekommer relevant som forstudie til dirigentuddannelsen som den sidste brik i overbygningen. Hvis man som studerende vælger hele forløbet bachelor, kandidat, overbygning, taler vi om en 8-årig uddannelse.

See ya' in NYC!

v. Peter Ettrup Larsen

Jobbet som kapelmester er ensomt, for der er koldt på toppen.

Denne floskel har vi vel alle hørt adskillige gange, og selvom vi nok alle sammen i hvert fald delvis kan nikke genkendende til indholdet, kan vi også konstatere, at det bestemt ikke behøver at være sådan. Alene det faktum, at vi i snart 68 år har haft en kapelmesterforening i Danmark beviser, at kapelmestre ikke behøver at stå alene, og at det heller ikke er farligt at tale med hinanden og udveksle erfaringer og viden.

Som det vil være læserne af 'Kapelmesteren' bekendt, har vi i Dansk Kapelmesterforening valgt 'at være med på beatet' og følge med tidsånden ud i den globaliserede verden. Derfor sidder undertegnede nu også i bestyrelsen af vores amerikanske søsterorganisation Conductors Guild.

Jeg har altid syntes, det er rart at møde kolleger, og det er super spændende nu også at møde amerikanske kolleger. En af kongstankerne bag Conductors Guild er at give dirigenter og kapelmestre mulighed for at mødes i sammenhænge, hvor man ikke blot møder kolleger, men også får noget fagligt med hjem. Flagskibet på denne front er den årlige conference. Konferencen ligger altid i den første weekend af januar, og næste gang finder den sted i New

York, nærmere betegnet i dagene fra d. 5.-8. januar 2006.

Jeg deltog selv i Conductors Guilds konference i Houston for nogle år siden, og jeg kan roligt sige, at det var en KÆMPE oplevelse. Ikke alene fik jeg et stort fagligt udbytte, men jeg mødte også en masse mennesker.

Konferencen i New York byder bl.a. på overværelsen af en prøve med New York Philharmonic Orchestra (NYP), besøg i arkiverne og bibliotekerne hos Metropolitan Opera, NYP og Carnegie Hall. Sessions ("foredrag") som "Historical Performance and Bowing Practice with Modern Instruments", "The Education of Conductors" et møde med Gilbert Kaplan, manden der "kun" opfører og indspiller Mahlers 2., frokostmøde med Lorin Maazel, koncert med University of North Carolina Wind Ensemble under ledelse af Michael Votta Jr., der ligeledes sidder i CG's bestyrelse, foruden en lang række introduktioner af ny musik, diskussioner om orkestermusikkens fremtid, prisover-

rækkelser, møde med musikere fra NYP, diverse udstillinger, forelæsninger om bl.a. den store amerikanske blæsemusikdirigent Frederick Fennell og meget, meget mere. Samtidig møder man jo hele tiden mennesker, der som os lever og ånder for musikken, og hvis alt dette ikke er nok, ligger New York jo lige uden for døren.

Det er lykkedes at få en aftale i stand med Conductors Guild, så medlemmer af Dansk Kapelmesterforening kan deltage i konferencen til en fordelagtig pris, hvis man vel at mærke tilmelder sig senest 1. december. Med forbehold for at prisen naturligvis er afhængig af den dagsaktuelle dollarkurs vil prisen for deltagelse i hele konferencen incl. flyrejse og hotel være lige knap kr. 10.000,- pr. person. Hvis vi nu var flere, der tog af sted, kunne vi måske få flyprisen ned. Jeg påtager mig gerne at være koordinator på projektet, så hvis nogen har lyst til at få en rigtig spændende oplevelse, shoot me a mail: peter@ettruplarsen.dk

3 ud af hver 100.000 danskere er medlem af
Dansk Kapelmesterforening

3 ud af hver 578.000 amerikanere er medlem af
Conductors Guild

...så selvom vi er små, er vi næsten
seks gange større!

Julekomsammen onsdag d. 21. december kl. 17.00

Dansk Kapelmesterforeningen inviterer hermed alle medlemmer med ledsager til julekoncert på foreningens 68 års fødselsdag onsdag d.21.december kl.17.00 i teatermuseet i det smukke, unikke Hofteater på Christiansborg Ridebane nr. 18.

Der vil blive opført *Historien om en soldat* med Storstrøms Kammerensemble, dirigeret af vort medlem Guy Feder.

Efter koncerten vil der blive overrakt legater og priser, hvor foreningen samtidig vil være vært ved en buffet med lækre pindemadder, julebag, snitter og drikkevarer.

Vi håber rigtig mange af vore medlemmer vil troppe op til denne festlige julekomsammen, så vi kan få os en hyggelige kollegial snak og ønske hinanden en glædelig jul.

Tilmelding til sekretæren (med antal deltagere) senest 15.december:
bheister@post.tele.dk eller tlf: 35 38 47 58.

På gensyn onsdag d.21. december kl.17.00 - til cirka 20.00.

af Peter Ettrup Larsen

Navn: Jorge Cordero

Alder: 53 år

Uddannelse: Privatundervisning på Cuba og i USA.

Aktuel beskæftigelse:

Kapelmester i det 14 mands store salsaorkester 'Jorge Cordero Team Latino'

Hvorfor og hvordan blev du kapelmester?

Det kom faktisk lidt efter lidt. Jeg er født og opvokset på Cuba, og fik derfor den cubanske salsamusik ind med modermælken. Da jeg var 16 giftede min mor sig med en dansker, og vi flyttede til Århus. På Cuba var næsten al vestlig musik jo forbudt, så mødet med det århusianske musikliv var som at komme i Paradis. Jeg blev da også hurtigt en del af den århusianske musikscene. Først spillede jeg med Anne Linnet og senere med Steffen Brandt. Både Steffen og jeg er født i stjernetegnet tyren, der på latin hedder taurus, så da vi sammen startede et nyt band, var det oplagt at hentyde til dette i bandets navn. Vi kaldte derfor bandet for "Taurus", der senere blev til "TV2" en forkortelse af Taurus version 2. Men to tyre i samme fold blev hurtigt for meget, så jeg dannede mit eget orkester. Jeg ville gerne have indflydelse på det hele, lige fra hvad vi skulle spille, til hvordan det skulle spilles. Efterhånden blev

jeg mere og mere salsainspireret, og på et tidspunkt sendte jeg noget af min musik til noget familie, vi har i USA. De var meget begejstrede og sendte demobåndet videre til verdens største salsafestival i Miami i Florida. Det førte til, at vi blev inviteret til at optræde på festivalen med mit band 'Cordero & Los Gran Daneses'. Det blev en kæmpe succes, og inden vi tog hjem, havde vi en pladekontrakt i USA. Nogle måneder senere indspillede vi så vores første salsa-cd, og den strøg direkte ind på salsa-hitlisten i USA, hvor den faktisk lå i 7 måneder!

Hvordan er det at bo i Danmark og have sit største marked på den anden side af Jorden?

Afstanden betyder faktisk ikke så meget. Da vi startede var vi pionerer på salsaområdet, men i dag er der 3-4 andre store salsaorkestre i Danmark, og der er jo næsten et gæsteorkester fra Cuba herovre hver måned, så det er de samme steder, vi spiller, og de samme steder vi turnerer. Til gengæld er mit orkester i dag lidt mere internationalt i sin sammensætning, idet vi er 3-4 danskere, et par svenskere og en del cubanere. Derfor har vi nu skiftet navn til 'Jorge Cordero Team Latino'.

Hvad er din bedste oplevelse som kapelmester?

Jeg har egentlig altid været afvisende overfor andet end at spille, men på det seneste har jeg fået øjnene op for, at det er vigtigt, publikum også får en visuel oplevelse. Derfor er jeg begyndt at lave større shows, hvor der også medvirker dansere. Vi har bl.a. optrådt med sådanne shows i Italien og på Roskilde-festivalen, og det tiltaler mig meget.

Hvad er din værste oplevelse som kapelmester?

Vi spillede engang til en firmafest, hvor der ikke var sparet på noget. Da der samme aften var fodbold i TV, var der opstillet et fjernsyn og en bar i et andet rum, og det havde vi meget svært ved at konkurrere med.

Hvor ser du dig selv i 2015?

Jeg arbejder i øjeblikket på en ny kabaretagtig koncertform, hvor dans, teater og musik for alvor går op i en højere enhed. Den ide forventer jeg mig meget af. Men uanset hvad, fortsætter jeg med at spille, så længe folk gider høre på mig. Jeg har været med til at skabe en tradition her i Danmark, og den position vil jeg holde fast i, for jeg bryder mig ikke særlig meget om at blive overhalet!

Finn Ziegler fylder 70 år –

- og han er fortsat en "lokal
spillemand" - overalt!

af Kjeld Frandsen
fotos: Michael Andersen

Jysk Musik & Teaterhus i Silkeborg lagde den 1. oktober rammerne om uddeling af Jazzpris Silkeborg, som med sine 50.000 kroner plus en statuette af billedkunstneren Peter Hesk er Danmarks største jazzpris.

Hos juryen var der ingen tvivl om, at hæderen i år skulle tilfalde violinisten Finn Ziegler. Både på grund af hans store betydning for jazzens popularitet i Danmark, og fordi han som en højt respekteret instrumentalist altid har formået at give publikum musikalske glæder og oplevelser i en sådan grad, at han er blevet en "lokal musiker" i Silkeborg og alle andre steder. Finn Ziegler, der blev hyldet med stående bifald, kvitterede selvfølgelig med strengeleg. Og som talrige gange før leverede han sublim jazzmusik sammen med 'stedets trio' – i dette tilfælde pianisten Niels Eriksen, bassisten Jesper Carlsen og trommeslageren Jørn Okbo – som havde de aldrig bestilt andet.

Det blev til de to amerikanske standards "Can't Help Lovin' Dat Man of Mine" og "There

Will Never Be Another You", og dertil en dansk sang, nemlig Egil Harders "Den blå anemone". Og den spillede Finn Ziegler bare overjordisk smukt. Publikum blev en uforglemmelig oplevelse rigere, ja, selv det høj-røstede selskab fra Hedensted blev ganske passiviseret. Også hos en rutineret musikjournalist slap ordene op ved denne lejlighed, men heldigvis er der så mange andre ord at skrive om 70-års-fødselaren Finn Ziegler.

Finn Ziegler blev født den 24. november 1935 i Rødovre. Han begyndte tidligt at spille, først klaver og - et års tid senere - violin. Hans mor var musiklærer, og det var hende, der tvang ham til at øve sig, selv om han meget hellere ville spille fodbold.

Men i 12-års alderen var tvang ikke længere nødvendigt. Lysten havde indfundet sig. Finn Ziegler modtog klassisk violin-undervisning, og i 1952 blev han som 16-årig optaget på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Året efter fik han sit første professionelle engagement, og han blev ved samme lejlighed medlem af Dansk Musiker Forbund. I samme periode var han – som han selv udtrykker det – bidt af en gal cykelrytter, og han deltog bl.a. i Politikens årlige ungdoms-cykelløb. Og da hans første musiker-engagement var i Slagelse, cyklede Finn Ziegler hver aften fra København til Slagelse – og hjem igen om natten,

og det gav klart sagt så meget træning, at han uden problemer kunne vinde årets cykelløb.

Mens Finn Ziegler studerede på konservatoriet, blev han for alvor grebet af jazz-musik. Han blev bassist i Finn Savery Trio, og efter veloverstået eksamen i 1955, fortsatte han de jazzmusikalske aktiviteter på en række instrumenter, og han var i en periode også bassist i Ib Glinde-manns orkester. I 1958 dannede han sin egen gruppe, som i de næste mange år turnerede i Sverige og Finland. I midten af 1960erne kunne Finn Ziegler jævnligt høres i Montmartre i Store Regnegade, og i 1970erne begyndte han at få en del opgaver for Danmarks Radio, bl.a. med Radioens Big Band.

I årene 1963-1986 markerede han sig dog først og fremmest i klubben La Fontaine, som han - ved lidt af en tilfældighed - blev medejer af. Her var han kapelmester - med violin og vibrafon som sine hovedinstrumenter - og med gæsteoptræden af alverdens fremragende og berømte musikere, der ud på natten faldt ind til en god jam.

Finn Ziegler har siden fortsat sine aktiviteter som restauratør, ikke fordi der har været de helt store penge i det, men - som han

udtrykker det: "Så kan man selv bestemme, hvad der skal spilles, og hvornår det skal spilles". Og de mange oplevelse, det har ført til, vil han slet ikke have været foruden.

Mange husker med glæde hans værtshus, Finn Zieglers Hjørne, som fra 1989 og en halv snes år frem var en af hovedstadens væsentligste jazzspillesteder. Her indspillede han med egen kvartet i 1996 en fremragende CD, og blandt andre af hans mange fornemme indspilninger skal selvfølgelig nævnes den, han i forbindelse med sit 50-års musiker-jubilæum i 2003 indspillede i Copenhagen Jazz House med pianisten Kenny Barron, bassisten Niels-Henning Ørsted Pedersen og trommeslageren Alvin Queen.

Finn Ziegler, som på hjemmefronten især holder af at lytte til bebop-legenden Charlie Parker,

har gennem årene til stadighed fået mere bevågenhed – både ude i jazzmiljøet og ude i den såkaldt brede befolkning. Han har optrådt med store og små ensembler af vidt forskellig beskaffenhed, og hans mange optrædener i TV, bl.a. i udsendelsen "Hvornår var det nu, det var?", har være med til at gøre ham kendt og populær. Den cerut, der gennem mange år var hans varemærke, måtte han dog på et tidspunkt af helbredsmæs-

sige grunde lægge på hylden. Langt større betydning har det da også haft, at Finn Ziegler aldrig har skræmt folk langt væk ved at spille uforfalsket jazzmusik. Tværtimod. Med sit melodiske, udtryksfulde, fantasifulde, inderlige og fornemt klingende violinspil har bare glædet utallige mennesker og sikret sig en fremtrædende plads i den eksklusive kongerække af danske jazz-violinister. Hvad enten komponisten hedder Carl Nielsen, Kai Normann Andersen, George Gershwin eller Finn Ziegler er der altid tale om sublim fortolkning. At Finn Ziegler tilmed er et varmt og humoristisk menneske, som har forståelse for, hvordan man underholder et publikum, og som er taknemmelig for den popularitet, han nyder, hører også med til portrættet af den jazzmusikalske spillemand.

124 underskrifter til Kulturministeren

Fredag 23. september mødte Formanden og Kassereren op i Kulturministeriets gård i strålende solskin sammen med 25 andre repræsentanter for kunstnere og producenter. Under armen havde vi 124 breve fra Foreningens medlemmer. Det store antal underskrifter betyder, at ikke mindre end 78 % af vore medlemmer har ønsket at støtte bestræbelserne for at bevare og modernisere Blankmedieordningen. Et meget imponerende resultat.

Ordningen, der er under kraftig beskyldning fra IT- og elektronikbranchen og visse politiske partier, sikrer kopivederlag til rettighedshaverne, når der sælges blanke kopimedier. Vi ønsker den udvidet til også at gælde det moderne "kopi-isenkram" (hard-disk, MP3, iPod, DVD m.m.), i

øvrigt helt på linie med 15 andre EU-lande. Senest har Sverige lavet en fremtidssikret model efter en massiv indsats fra kunstnerside.

Kun gennem fortsat kompensations til udøvere, autorer og producenter kan vi sikre den mangfoldighed i indholdet – musik, tv og film – som gør, at der til stadighed vil være noget at kopiere. Altså en klar forudsætning for, at kopieringsudstyret overhovedet kan anvendes!

En stor tak til alle de medlemmer, der med deres underskrift har bakket op om vores arbejde for at bevare og sikre den velfungerende ordning.

Peder Kragerup

Gints Glinka udnævnt til chef-dirigent i Letland

Et af foreningens medlemmer Gints Glinka er fra 1.1.2006 blevet udnævnt til kunstnerisk leder og chefdirigent for Letlands National Symphony Orchestra i Riga, som han har været gæstedirigent for siden 2002.

I august overværede kronprinsesse Mary en H.C. Andersenkoncert i Riga dirigeret af Gints Glinka, med lutter dansk musik og med Michala Petri som en af solisterne. Glinka er 30 år, født i Letland, men uddannet på DKDM. Han er nu bosat i Danmark, men vil fra det nye år både have hjemsted her i landet og i Berlin og Riga. Han modtog Arne Hammelboes uddannelseslegat i 2001, og blev optaget i Dansk Kapelmesterforening i 2002. BH

Privatmand opfører nyt koncerthus

Venligst udlånt af Politiken 16.oktober 2005

I en gård på Islands Brygge genopstår en gammel stald som funklende nyt musikhus

af Michael Bo

Det sker tit i de underligste ryk, at noget så sammenfiltret som f.eks. københavnsk koncertliv ændrer sig. Og vupti bliver til noget andet. Gerne noget mere frodigt.

Hvis nu man hedder Mogens og har en halvny kæreste, der er direktør for pedalspandsfirmaet Vipp på Islands Brygge, og en dag, mens pedalspandsfirmaet, en gammel bogtrykkergård, er under istandsættelse, står Mogens Dahl og kæresten og kigger over i den gamle stald, der hørte til bogtrykkergården, og begge får de den samme ide: Ku' den stald blive til et koncerthus?

Drømmen opfyldes!

Godt et år efter lyder svaret, at det kunne den såmænd godt. Mogens Dahl, der siden 1982 ledede Det Jyske Kammerkor og siden Den Jyske Operas Kor, er netop nu vidne til, at koncertsalen, som han og kæresten så for sig i deres vågne drømme, faktisk bliver til noget.

Det har snart kostet en million kroner, og Dahls Institut for Musik, Kor og Direktion, som den lidt tørre arbejdstitel er, håber at kunne lokke såvel fonde som andre investorer til at skyde penge i projektet, der gerne må blive så bredt som muligt. Der er ingen offentlige penge i det, hvilket i sig selv gør det til en underlig fugl i koncertmiljøet.

»Her skal være plads til koncerter, dirigent- og korkurser, masterclasses, cd-indspilninger, grænse-

sprængende foredrag og alle mulige tværfaglige projekter«, siger Mogens Dahl, der lige nu har svært ved at se, hvordan hans hjerteprojekt skulle kunne begrænse sig. Når man taler med Dahl og hans tre unge ansatte, bliver der hurtigt plads til både ny dans og performance, samarbejder med Copenhagen Jazz Festival og andet i den gamle stald, hvor hele indmaden er fjernet og blevet erstattet af pulpitur og bart nyindlagt trægulv i metervis. Arkitekt Frank Maali står for renoveringen, og mens vi står og taler, er det såvel de nye ovenlysvinduer som nye stalddøre og udemiljø, der er i spil.

Mogens Dahl er ikke sikker på, at det er betimeligt at nævne de navne, han har talt med om at optræde på Islands Brygge. Den finske pianist Olli Mustonen tør han dog godt lige nævne, og at der til koncerten kommer til at høre en masterclass.

Han har heller ikke noget imod at sige, at ideen er, at han og hans medarbejdere finder en klassisk musikdebutant eller to per sæson, som vil debutere i det nye koncerthus og bagefter indgå i diverse tværkunstneriske samarbejder. VokalKøbenhavn er et andet projekt, de forventer sig en del af, og de er i fuld gang med at finde unge sanglystne piger til at synge i det.

Mogens Dahls Kammerkor er et nyt kor, der officielt debutterer i Holmens Kirke i december, og som i november udsender en cd med nordiske julesange på Naxos, som skal hjælpe med at finansiere koncerthuset.

Adressen på det nye koncerthus er Snorregade 22, Islands Brygge på Amager i København, få meter fra den nærmeste metrostation.

Polfoto/Peter Hove Olesen

Hvo intet vover

Dirigentskursus i Rumænien

af Niels Borksand

The First edition of Bela Bartok International opera conducting competition, var det, der faldt i øjnene for mere end et halvt år siden ved et tilældigt besøg på hjemmesiden "musicalchairs".

Det næste var, at det var en konkurrence uden aldersgrænse, så der også var mulighed for en forholdsvis ældre novice i faget. Det tredje var selvfølgelig, at nærlæse betingelserne og finde ud af, hvor i himlens navn CLUJ-Napoca befandt sig i Rumænien. Det viste sig at være en universitetsby, Transsylvaniens hovedstad og Rumæniens tredjestørste by, med et symfoniorkester og 2 operahuse, et ungarsk og et rumænsk.

Betingelserne for deltagelse var at sende en video afsted med max 30 min. direktion af et gerne operarelateret stof.

Der skulle være 40 deltagere i første runde, reduceret til 18 i anden og 6 i finalerunden med en førstepris på 2.000 euro og derudover fire produktioner på rumænske eller ungarske operahuse.

Opgaverne var Carmen og Cavalleria Rusticana i første runde, Rigoletto og Boheme i anden og Blåskægs Borg i tredje. Så hvo intet vover - afsted med et bånd med en koncert med Siegfried Idyl og lidt Messias... og så venten på svaret!

Det kom og jeg befandt mig i første runde, der endte med at rumme 38 deltagere fra 23 lande.

Og så afsted!

Carmen 20 minutter i en prøvesituation med orkester i graven og kor og solister på scenen og Cavalleria hvor 20 minutter skulle spilles igennem som generalprøve. 3 timer før fik man besked om hvilke sekvenser der skulle arbejdes med.

Da jeg så deltagerlisten i programmet måtte jeg nok blegne en smule, der var folk der havde dirigeret Wienersymfonikerne, New York Philharmonic osv., så jeg vedtog med mig selv at jeg ikke blev dårligere af at andre var bedre, og at det her bare skulle være en fed oplevelse.

Og det blev det. Jeg røg naturligvis ud efter første runde! men fik megen ros og scorede 6 og 7 på en liste fra 1-8 hos de forskellige dommere, og det faglige samvær med så mange forskellige kolleger gjorde at jeg selv fandt at jeg var 5% bedre efter den periode, og så iøvrigt havde fået lært 4 operaer. Der eksisterer ikke partitur til Blåskæg med ungarsk tekst, så den måtte skrives ind med hånden!

Byen var en etnisk delt by, præget af urolige omskiftelser gennem århundreder. Man var enten ungare eller rumæner, med mindre man som en ung bassist fra orkestret stolt sagde, transsylvaner. Han tjente i øvrigt 100 euro om måneden!! Solisterne det dobbelte.

BlueDanubeViolins der stod som arrangør af konkurrence sammen med den ungarske opera i Cluj i Rumænien planlægger at gentage konkurrencen med nyt repertoire i 2007.

De arrangerer også masterclass f.eks. med Jorma Panula i Brasilien i januar med fransk repertoire

re, og senere på året en Puccini-masterclass, og er i øvrigt leveringsdygtige på mange felter fra instrumenter til orkestre til indspildninger osv.

Nysgerrige kan finde mere på www.bluedanubeviolins.com og mere om konkurrencen på www.operaconducting.ro

Er der nogen der har lyst til at høre mere, så ring gerne til mig.

Tak til foreningen for støtte, og så mangler jeg kun at fortælle at vinderen var franskmand og at de tre efterfølgende pladser blev besat af japanere!!!

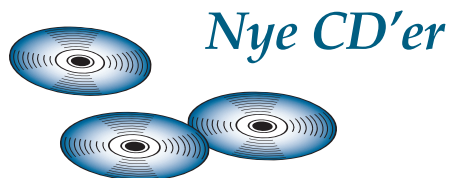
Spotlight på scenekunsten

Kunstrådets Scenekunstudvalg har inviteret en udvalgt kreds af centrale aktører fra den danske scenekunst til Scenekunstkonference den 11. november 2005. Formålet med konferencen er, at kunstnere, politikere m.fl. skal drøfte de politiske, strukturelle og økonomiske rammer for den danske scenekunst.

På konferencen vil der blive sat fokus på de aktuelle forhold for scenekunsten samt hvilken indflydelse den kommende strukturreform vil få for området. Det er hensigten, at konferencen skal resultere i en række konkrete forslag til politiske initiativer, der kan medvirke til at fremtidssikre dansk scenekunst.

Forud for konferencen vil der ligge et conferenceoplæg bl.a. med artikler af professor Jørn Langsted og kunstkritiker Me Lund.

BH

- Nye nodebøger

v. Bodil Heister

Kaare Hansen - ny cd

Per Nørgård: Nuit des Hommes

Opera(torium) til digte af Guillaume Apollinaire efter ide af Jacob Schokking - for mezzosopran, tenor, strygekvartet, slagtøj og elektrofonikomponeret af Per Nørgård i 1995-96. Elektrofoniskabt af Per Nørgård og Gert Sørensen.

Dirigeret af Kaare Hansen.

Nuit des Hommes blev uropført i 1996, genoptaget i 1998 og har desuden været på turne og opført i London, Paris, Rotterdam og Hamburg. "Det har længe været et stort ønske for alle medvirkende i "Nuit des Hommes" at få udgivet og dermed dokumenteret dette enestående værk, fortæller Kaare Hansen.

Efter tæt på 20 opførelser føler man sig virkelig som en del af det - man kan næsten allerede tale om opførelsespraksis. At det overhovedet blev til en CD skyldes Gert Sørensens ihærdighed og stædighed. Det blev for os en indlysende "nødvendighed" at gennemføre dette projekt og glæden er selvfølgelig stor over at have modtaget P2s "Lyt til Nyt-prisen".

Udgivet på DACAPO.

Nikolaj Bentzon - ny cd

A jazz Romance - Musikken er skrevet af Nikolaj Bentzon, orkestreret af Peter Jensen, og teksterne er leveret af den svenske trubadur og musikalske brobygger, Östen Warnerbring - sunget med stilfuld sensualitet på klingende svensk af Søs Fenger.

"Mit ønske om Søs' deltagelse havde flere årsager. Udover at hun er en fremragende sangerinde med stor erfaring også i jazzgenren, taler og synger hun et lydefrit svensk. Og at lade en fremtrædende dansk sangerinde synge ny dansk musik med svenske originaltekster er desuden en udstrakt hånd til vore nordiske brødre og søstre og deres smukke sprog".

CD'en udkom i oktober 2005 på ZebraCope.

Tamás Vetö - ny bog

Livet på spil - dirigenten Tamás Vetös erindringer fortalt til Tore Leifer.

"Tamás Vetös historie handler ikke kun om en temperamentsfuld og kompromisløs indvandrers succesfulde integration i dansk kulturliv. Den handler også om en lille dreng fra det bedre borgerskab, hvis familie er så veltilpasset, at han først midt under anden verdenskrig bliver klar over, at der er noget der hedder jøder - og at han er en af dem..."

Bogen udkom i maj 2005 på Lindhardt og Ringhof forlag.

Tamás Vetö - ny cd

Mythic Morning - Works for Choir II

Musik Per Nørgård, dirigent Tamás Vetö med Ars Nova Copenhagen.

"En vidunderlig opsummering af Nørgårds univers fra hans klassiker Eie ein Kind til hans seneste mesterværk. Han tager os hele tiden med til ukendte landskaber, hvor skønhed, drama og enkelhed forenes. For mig en gave, at være med i hans musik, og hvor Ars Novas dejlige røster yder deres ypperste".

Nomineret til P2 prisen i kategorien Vokal udgivelse.

Udkom i maj 2005 på DACAPO

Poul Godske/Ole Koch Hansen/Erik Moseholm - ny nodebog

Jazz på dansk

"Jazzmusikers bibel har hidtil været The Real Book med standardmelodier fra den amerikanske sangskat. Men vi har også en dansk sangskat, der er lige så velegnet til at spille og synge over. Mange af sangene kommer fra revyer, kabaretter og film og sidder dybt i mange danskere".

I Jazz på dansk har Poul Godske i samarbejde med Leif Plenov valgt 60 revy-, kabaret- og filmmelodier fra tiden op til 1950. Ole Koch Hansen har ansvaret for becifringerne, Leif Plenov for historiske noter samt redigering af sangteksterne. Erik Moseholm har stået for den overordnede redaktion af Jazz på dansk.

Udkom i oktober 2005 på Wilhelm Hansens forlag.

Klüvers Bigband - ny cd

Other People Other Plans

Den nyeste udgivelse fra Klüvers Big Band, er et stærkt udspil fra det århusianske orkester, der her har saxofonisten Hans Ulrik med på noderne i mere end en forstand. Hans Ulrik er nemlig ikke kun den gennemgående solist på cd'en, men har også komponeret alle numrene. De 8 nye værker er blevet til i et tæt samarbejde med Big Bandets leadtrompetist Jesper Riis, som står for arrangementerne.

Det århusianske Klüvers Big Band er med 28 år under kyndig ledelse af Jens Klüver et af de meget få helt professionelle big bands i Danmark og landets eneste rytmiske basisensemble (siden 1988). Gennem de senere år har orkestret satset på en videreudvikling og fornyelse af bigbandtraditionen med originale kompositioner og arrangementer skrevet specielt til Big Bandet, som til nu har udgivet 11 cd'er.

CD'en udkom på Music Mecca i juli måned 2005.

Kunstrådets musikudvalg indgår flerårige aftaler med specialensembler

Kunstrådets musikudvalg har indgået formelle, individuelle aftaler med en række specialensembler om drift- og aktivitetsstøtte i perioden 2005 - 2007.

De udvalgte ensembler er Athelas Sinfonietta Copenhagen, Concerto Copenhagen, Ars Nova Copenhagen, Århus Sinfonietta og New Jungle Orchestra.

Aftalerne indebærer bl.a., at ensemblerne sikres faste årlige tilskud mellem 900.000 og 1,4 mio. kr., idet ensemblerne i perioden skal realisere en række

kunstneriske målsætninger, som er formuleret i fællesskab med musikudvalget. Med de indgåede aftaler har musikudvalget ønsket at give de aktuelle ensembler mulighed for en mere stabil og langsigtet kunstnerisk og økonomisk planlægning end tidligere. Specialensembler er vokal- og instrumentalensembler, som er relativt store og fagligt højt specialiserede inden for forskellige musikgenrer og -former. I 2005 modtager i alt 14 professionelle ensembler tilskud som specialensembler.

BH

Fik du biblioteksafgift i år ?

Biblioteksafgiften er en kulturstøtte bevilget af Folketinget. Den fordeles af Biblioteksstyrelsen som støtte til forfattere m.m., hvis bøger står på Danmarks folke- og skolebiblioteker.

Er du udøvende kunstner (forfatter, oversætter, komponist, illustratør, billedkunstner) så kan du søge om at få del i biblioteksafgiften for bøger og lydbøger eller et af de to rådighedsbeløb for plader og bånd .v.

Meld dig til Biblioteksstyrelsen **inden 1. december**, hvis du ikke allerede er tilmeldt.

Tilmelding skal ske på et særligt skema, som du kan rekvirere hos Biblioteksstyrelsen, Biblioteksafgiften, Nyhavn 31 E, 1051 København K. Tlf: 33 73 33 22, Fax: 33 73 33 21 mail: bia@bs.dk

BH

Netnoder til gratis udlån

Nodeforlæggere og biblioteker har indgået en unik aftale der stiller mere end 15.000 noder til rådighed via nettet - både på bibliotekerne og hjemme hos slutbrugerne. Det er primært jazz og klassisk, men også andre genrer er på vej ind i databasen. Som bruger skal du have et lånerkort til et bibliotek, der er tilmeldt nodeservicen, og være bosiddende i kommunen. Det er muligt at hente 5-10 sæt noder om måneden.

www.netmusik.dk/noder

BH

Jazznavne skal fremme musik-eksporten

Et internationale ekspertudvalg har udvalgt 20 jazzorkestre og musikere til at give dansk jazz et løft internationalt. Begrundelsen for udvælgelsen er at de alle besidder et unikt og personligt udtryk og har det tilfælles at de allerede er i gang med en international karriere. De to elitesatser er Anderskov Accident og musikeren Lotte Anker.

Læs mere på www.dansk.jazz.dk

NYE MEDLEMMER:

Paul Hillier,
Jakob Davidsen,

Ålborggade 18, 4.th, 2100 København Ø.
Lellinge Alle 13, 2650 Hvidovre.

Tlf: 59 62 06 08
Tlf: 38 28 28 87

GENINDMELDTE:

Morten Schuldt-Jensen, Simsonstrasse 4, D-04107 Leipzig, Tyskland

Tlf.: +49 341 2618 774

ADRESSEÆNDRINGER:

Christian Baltzer, Lien 7, 7100 Vejle
Claus Efland, Florastrasse 67 A, 13187 Berlin, Tyskland
Lars Fjeldmose, Christoffers Alle 182, 2800 Lyngby
Henrik Krogsgaard, Sander Dicks Gade 2, 3740 Svaneke
Jonas Viggo Pedersen, Marbjergvej 13, 1., 2700 Brønshøj

HUSK at meddele adresseændringer til sekretæren.

SØGER DU ØKONOMISK STØTTE ?

så husk, at rekvirere en ansøgningsblanket hos sekretæren eller downloade den på nettet. Ansøgningen skal indsendes senest **en måned før projektets start**, hvis du ønsker at søge penge til cd-indspilninger, kurser, dirigenthonorar, studierejser m.v., så bestyrelsen kan nå at behandle ansøgningerne rettidigt.

Næste blad udkommer
forår 2006.

Deadline til bladet
15. januar.

Læserbreve og artikler
modtages med største
glæde.

Tjek venligst din hjemmeside på www.kapelmesterforening.dk
og henvend dig til sekretæren (se nedenfor), hvis du har rettelser eller nye punkter, der skal tilføjes.

DANSK KAPELMESTERFORENING

www.kapelmesterforening.dk

Dansk Kapelmesterforenings kontor: Sankt Hans Torv 26, 5., 2200 Kbh. N.
Tlf.: 35353567. Fax: 35240250.

NB! Breve til sekretæren (legatansøgninger m.m.) **og kassereren** bedes sendt direkte til deres adresser.

Formand: Frans Rasmussen, Skrænten 9, 3060 Espergærde, tlf. og fax: 4917 0517
(mobil: 20646311). frans.rasmussen@email.dk

Næstformand: Jesper Grove Jørgensen, Strandvejen 611 B, 2930 Klampenborg,
tlf. og fax: 3963 8151. grove_jorgensen@post.tele.dk

Kasserer: Peder Kragerup, Gersonsvej 31, 2900 Hellerup, tlf.: 3962 3074, fax: 3962 2374.
kragen@isa.dknet.dk

Sekretær og Redaktør: Bodil Heister, Strandboulevarden 102, 3.th., 2100 Kbh. Ø.
tlf.: 3538 4758, fax: 3538 4754. bheister@post.tele.dk

Bestyrelsesmedlem: Peter Ettrup Larsen, Hestemøllestræde 3, 3., 1464 København K,
tlf.: 3316 2407/2082 2407. peter@ettruplarsen.dk

Husk Dansk Kapelmesterforening homepage. www.kapelmesterforening.dk

RUNDE FØDSELSDAGE

28.12	Jørgen Svare	70 år
24.2	Max Leth	85 år
28.2	Pierre Dørge	60 år
6.3	Palle Mikkelborg	65 år
13.3	John Frandsen	50 år
15.4	Jack Lawrence	50 år

Dansk Kapelmesterforening ønsker hjertelig tillykke

MUSIKLEXIKON FOR BEDREVIDENDE

Metronom:

Et instrument, som ved mekanisk eller elektrisk frembragte karakteristiske tikkende lyde kan hjælpe den spillende til at holde rytmen. Nogle metronomer har desværre tendens til at komme lidt foran eller lidt bagud for den spillende. Intet menneskeværk er jo fuldkomment.

Asger Lund Christiansen

PRISER TIL KAARE HANSEN OG LARS ULRIK MORTENSEN

Det er første gang, at DR og pladeselskabernes brancheorganisation IFPI samarbejder om uddelingen af priser til årets danske klassiske musikudgivelser. Sammenlagt blev der i efteråret uddelt seks P2 klassiske priser samt en hæderspris, der er i familie med de øvrige Danish Music Awards, som IFPI er involveret i. To af vore medlemmer modtog priser nemlig Lars Ulrik Mortensen og CoCo med cd'en J.E. Hartmanns *Samtlige symfonier* og "Lyt til nyt-prisen" med Kaare Hansens cd'udgivelse af Per Nørgårds *Nuit des Hommes*.

ANEKNOTE

Tivolis Harmoniorkester sad og spillede koncert en aften, da TivoliGarden marcherede forbi i fuld ornat med kanoner, guldkarat, prinsesse og heste, hvorefter een af musikerne udbryder:og så har jeg hørt, at næste år, skal de have atomvåben!

DANMARKS FØRSTE RYTMISKE PROFESSOR

Jazzmusikeren og komponisten Django Bates er netop startet som Danmarks første rytmiske professor på Rytmask Musikkonservatorium i København, hvor han glæder sig til at blive inspireret af de studerende.

"Jeg skal hjælpe dem med at opdage deres egen musikalske personlighed og finde deres specielle kvaliteter som musikere eller komponister. Det handler om at spille sammen og finde ud af, hvad hver især kan bidrage med til musikken. På den måde opstår der en symbiose, hvor vi inspirerer hinanden," forklarer Django Bates.

KAMMERKORET HYMNIA VINDER AF INTERNATIONAL KORFESTIVAL

Det københavnske kammerkor HYMNIA under ledelse af Flemming Windekilde vandt førsteprisen ved den 4. Internationale Johannes Brahms Chorfestival i den tyske by Wernigerode.

I konkurrencen, der fandt sted i juli, vandt HYMNIA dels prisen som bedste kor i kammerkorskategorien og dels den samlede førstepris (samt 5.000 Euro) i den samlede konkurrence foran 31 andre kor fra Europa, Asien og Sydafrika.

PÅ FORENINGENS HJEMMESIDE

www.kapelmesterforening.dk

kan du løbende læse nyt om kurser, konferencer og konkurrencer og downloade ansøgningsblanketter. Tjek venligst din egen personlige side og mail til sekretæren, hvis du har ændringer.

Der er enkelte medlemmer, der stadig mangler deres personlige side, og enkelte har ikke fotos på. Vi beder alle medlemmer om venligst at tjekke, at deres side er som den skal være.

SOMMERKURSUS FOR KORDIRIGENTER

Norges Korforbunds sommerkorskole holder dirigentkursus på Toneheim 23.-30. juli 2006 for kordirigenter på øverste niveau.

Chefdirigenten for RIAS Kammerkor Daniel Reuss skal være instruktør på kurset arrangeret af Norges Korforbund.

Ønsker du flere oplysninger så kontakt Håvard Gravdal på E-post: havard.gravdal@korforbundet.no

OPHOLD I LILLE SKIVEREN 2005

De heldige vindere af 1 uges gratis ophold i Lille Skiveren i Skagen blev Kristian Olesen i uge 43, Erik Hammerbak i uge 44 og Tamás Vetö i uge 49.